

Koulutapaturmat, esinevahingot ja varkaudet sekä niiden korvaaminen

Sipoon kunta / Opetustoimi

Ohje päivitetty kesäkuussa 2022, laadittu joulukuussa 2018

1. Koulutapaturmat

Perusopetuslain 34 §:ssä on säädetty, että oppilaalle koulussa, koulumatkalla ja majoituksessa sattuneen tapaturman hoito on oppilaalle maksuton. Mainitun säännöksen mukaan maksuttomuus koskee tapaturmasta aiheutunutta henkilövahinkoa. Maksuttomuus koskee tapaturman hoidosta välittömästi aiheutuvia kustannuksia, kuten lääkärinpalkkiota sekä hoito- ja sairaalamaksuja. Toisin sanoen koulutapaturmien hoidolla tarkoitetaan niitä välttämättömiä menoja, jotka aiheutuvat lääkärinpalkkioista ja matkakustannuksista, vahingoittuneen oppilaan kuljettamisesta lääkärinhoitoa saamaan, sairaalamaksuista sekä lääkärin määräämistä lääkkeistä ja sidostarpeista ja apuvälineistä. Tämän mukaan kyse on siitä minimistä, jolla vamma saadaan asianmukaisesti hoidettua. Kunta ei maksa sellaisia hoitokuluja, jotka aiheutuvat esimerkiksi yksityislääkärin määräämistä hoidoista, ellei voida osoittaa niitä vamman hoidossa välttämättömiksi.

Koulussa sattuneena pidetään tapaturmaa, joka tapahtuu opetustyön aikana tai muussa koulun järjestämässä tilaisuudessa. Esimerkiksi oppilaskerhot silloin, kun ne ovat kouluun sidonnaista toimintaa, kuuluvat maksuttomasti hoidettavan koulutapaturmakäytännön piiriin. Oppilaskerhojen lisäksi myös luokkaretkillä tai leirikouluissa oppilaille sattuneiden tapaturmien hoitokulut korvataan, mikäli ko. tapahtuma on merkitty koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

Koulumatkalla sattuneet tapaturmat korvataan lukuun ottamatta tapaturmia, joissa auto tai muu moottoriajoneuvo on ollut osallisena. Tällaisissa tapauksissa liikennevakuutus korvaa hoitokulut.

Välttämättömien hoitokustannusten korvaaminen

Koulutapaturmien hoidolla tarkoitetaan niitä välttämättömiä menoja, jotka aiheutuvat lääkärinpalkkioista ja matkakustannuksista, vahingoittuneen oppilaan kuljettamisesta

lääkärihoitoa saamaan, sairaalamaksuista sekä lääkärin määräämistä lääkkeistä ja sidostarpeista ja apuvälineistä. Kyse on siitä minimistä, jolla vamma saadaan asianmukaisesti hoidettua. Tästäkään syystä ei voida velvoittaa kuntaa maksamaan sellaisia hoitokuluja, jotka aiheutuvat esimerkiksi yksityislääkärin määräämistä hoidoista, ellei voida osoittaa niitä vamman hoidossa välttämättömiksi.

2. Kuka korvaa kouluaiikana sattuneen esinevahingon?

Kunta ei pääsääntöisesti vastaa koulussa oppilaalle tapahtuneista esinevahingoista. Esimerkiksi naulakosta kadonneita takkeja ei korvata. Mikäli oppilas aiheuttaa toiselle oppilaalle jonkin esinevahingon, korvausvelvollisuus on vahingon aiheuttaneella oppilaalla tai hänen huoltajallaan.

Pääsäännöstä poiketen oppilaiden silmälasien rikkoontuminen korvataan niissä tapauksissa, jolloin vahinko on tapahtunut liikuntatunnilla silmälasia käytettäessä, ei kuitenkaan silloin, kun toinen oppilas on aiheuttanut silmälasien rikkoutumisen. Mikäli silmälasit rikkoontuvat muualla (esim. välitunnilla), kunta ei korvaa vahinkoa. Poikkeuksena on tilanne, jossa rikkoutuminen on aiheutunut välitunnilla tapahtuneen tapaturman seurauksena, ja tapaturman vuoksi oppilas on käynyt lääkärissä. Esimerkiksi kemian tunnilla opetustilanteessa pilaantunut vaate voidaan korvata, mikäli oppilas on toiminut ohjeiden mukaisesti.

Oppilaan aiheuttama vahinko koulun omaisuudelle

Oppilaan vahingossa aiheuttamat vahingot koulun omaisuudelle korvaa yleensä kunta. Mikäli oppilas toimii vastoin koulun sääntöjä ja ohjeita tai voidaan osoittaa, että hän on tahallisesti aiheuttanut vahinkoa koulun omaisuudelle, voidaan oppilas tai hänen huoltajansa asettaa korvausvelvolliseksi. Esimerkkejä tällaisista vahingonteoista ovat spreijaukset ja/tai graffitit koulun seiniin, nahistelun seurauksena syntyneet koulun omaisuuden vahingoittamiset kuten ikkunoiden rikkomiset, yms.

Perusopetuslain 35 §:ssä säädetään oppilaan velvollisuuksista. Oppilaan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa ([412/1974](#)). Vahingoista tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai tämän muulle lailliselle edustajalle. ([30.12.2013/1267](#))

Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman

koulun omaisuuden tai tilan. Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä tämän lain mukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä. (30.12.2013/1267)

3. Varkaukset koulussa

Myös koulussa tapahtunut varkaus on rikos.

Pääsääntöisesti kunnalla ei ole korvausvelvollisuutta silloin, kun joku rikoksella aiheuttaa vahinkoa oppilaalle. Koulupäivän aikana on mahdotonta järjestää sellaista valvontaa, että oppilaiden omaisuuteen kohdistuvat varkaudet voitaisiin estää. Kunnalla ei ole sellaista vastuuta koulun tiloissa olevasta oppilaiden omaisuudesta, josta seuraisi velvollisuus korvata koulupäivän aikana tapahtuneista varkauksista aiheutuneet vahingot.

Oppilaan tai hänen huoltajansa tulee tehdä varkaudesta rikosilmoitus poliisille.